

**Załącznik
do Uchwały Nr 4990/2026
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 17 marca 2026 r.**

Opinia

Analizując zapisy przedłożonego do zaopiniowania projektu *Strategii rozwoju gminy Radłów na lata 2026-2030* (Projekt), Zarząd Województwa Opolskiego stwierdza, że dokument określa model struktury funkcjonalno-przestrzennej (Rozdz. 7.2 str. 65-72) oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej (Rozdz. 7.3, str. 72-84), które są spójne z dokumentami regionalnymi, w tym *Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030* (Strategia Opolskie 2030). Spójność tę potwierdzają autorzy w zapisach Rozdziału 6. *Spójność strategii gminy z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu* (str. 55). Dodatkowo, w Tabeli 4. *Spójność Strategii Rozwoju Gminy Radłów na lata 2026-2030 z celami Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030* (str. 56), wskazują bezpośrednie powiązania między celami strategicznymi i operacyjnymi obydwu dokumentów.

Szczegółowa analiza kluczowych obszarów spójności wykazała, że Projekt:

- właściwie identyfikuje położenie gminy w ramach OSI Subregion Północny określonego w strategii województwa a także objęcie jej OSI krajowym jako obszar zagrożony trwałą marginalizacją w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (str.61-62);
- wymienia wprost rekomendacje wojewódzkie dla wskazanego OSI (Tabela 8. str. 64);
- wskazuje także rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie (Tabela 7. str. 76-79), obejmujące m.in. zasadę zrównoważonego rozwoju, ochronę terenów najcenniejszych przyrodniczo i krajobrazowo, ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego, przeciwdziałanie zjawiskom rozproszenia zabudowy mieszkaniowej, rozwój systemów komunikacji, infrastruktury społecznej i technicznej.

Ponadto rozpatrując przyjęte w Projekcie kierunki polityki przestrzennej w kontekście modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa stwierdzono, że dokument gminny uwzględnia szereg wytycznych regionalnych, w tym m.in.:

- zabezpieczenie obszarów najcenniejszych przyrodniczo oraz krajobrazowo, w tym m.in. dolin rzecznych (Proсны, Prądu, Piskary), Lasów Stobrawsko-Turawskich, Wzniesień Kozłowickich,
- ochrona krajobrazu priorytetowego „Wstępowe pola Obniżenia Krzepickiego” zgodnie z rekomendacjami *Audytu krajobrazowego województwa opolskiego*,
- utrzymanie oraz ochrona trwałej sieci korytarzy ekologicznych znaczenia ponadlokalnego i lokalnego (m.in. wyłączenie spod realizacji zabudowy i zainwestowania terasy zalewowe rzek i ich najbliższe sąsiedztwo, w tym obszary szczególnego zagrożenia powodzią, ochrona i uzupełnianie zadrzewień);
- racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych, na czele z zasobami wodnymi, głównie poprzez ich retencjonowanie;
- rozwijanie stałej, skutecznej ochrony dla obiektów zabytkowych oraz innych cennych pod względem architektonicznym i/lub historycznym obiektów;

- ochronę walorów kulturowych wsi poprzez wyznaczenie stref ochrony krajobrazu bez możliwości lokalizowania nowych dominant krajobrazu, w szczególności ochrona panoram i osi widokowych,
- przeciwdziałanie zjawiskom rozproszenia zabudowy mieszkaniowej,
- ochronę historycznych układów urbanistycznych miejscowości, tradycyjnego budownictwa, form i detali architektonicznych typowych dla gminy;
- przeciwdziałanie dewastacji przestrzeni publicznej (niekontrolowany rozrost zabudowy kubaturowej, małej architektury, tablic i banerów reklamowych),
- zachowanie i wzbogacanie istniejącej na terenach zabudowanych wsi zieleni urządzonej oraz zadrzewień przydrożnych z wykorzystaniem roślinności rodzimej,
- budowę, rozbudowę i/lub modernizację infrastruktury społecznej,
- budowę, rozbudowę i/lub modernizację infrastruktury transportowej,
- budowę, rozbudowę i/lub modernizację infrastruktury technicznej i komunalnej,
- rozwój odnawialnych źródeł energii - gmina określiła zasady lokalizacji urządzeń OZE o mocy powyżej 500 kW, dążąc do minimalizacji konfliktów przestrzennych i ochrony obszarów cennych przyrodniczo.

Powyższe stwierdzenia oraz fakt, że model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy jest spójny z założeniami policentrycznego rozwoju województwa, powoduje, że projekt *Strategii rozwoju gminy Radłów na lata 2026-2030* spełnia wymogi w zakresie polityk przestrzennej województwa określonej w Strategii Opolskie 2030.

Jednocześnie biorąc pod uwagę występujące w tekście dokumentu nieścisłości, proponujemy wprowadzenie korekt/uzupełnień, w tym:

- korektę tytułu strategii regionalnej, który brzmi: Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 (w skrócie Strategia Opolskie 2030), pisany z wielkich liter, bez cudzysłowu czy kursywy, m.in. na str. 3, 32, 55, 66.
- **Str. 61 Rozdział 7.1. Obszary strategicznej interwencji (OSI) określone w strategii rozwoju województwa** – zapisy dotyczące obszarów funkcjonalnych rozpoczynające ten rozdział są niezrozumiałe i mylące. Proponujemy je usunąć i skupić się na obszarach strategicznej interwencji zdefiniowanych w cytowanej ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Ponadto przekazujemy niżej wymienione sugestie:

- **Str. 6 Wprowadzenie** – zdanie: *„Dane były analizowane i zostały przedstawione na tle województwa opolskiego, obszaru funkcjonalnego OSI (obszaru strategicznej interwencji) Subregion Północny Opolszczyzny, powiatu oleskiego, sąsiadów, liderów oraz Lokalnej Grupy Działania „Górna Proсна”.* proponujemy przeformułować np. w sposób następujący: *„Dane były analizowane i zostały przedstawione na tle: województwa opolskiego, OSI Subregionu Północnego, gmin powiatu oleskiego, gmin sąsiadujących oraz gmin należących do Lokalnej Grupy Działania „Górna Proсна”.*
- **Str. 13 Rozdział 2. Wnioski z diagnozy strategicznej** - zdanie: *„Wyzwaniem jest także, zgodnie ze Strategią Opolskie 2030, poprawa dostępności dóbr i usług, wzmocnienie funkcji społeczno-gospodarczych, co pozwoli gminie zmienić jej postrzeganie w OSI Subregion Północny, jako gminy położonej w obszarze strategicznej interwencji na poziomie krajowym zagrożonej trwałą marginalizacją.”* - proponujemy przeformułować np. tak: *„Wyzwaniem jest także, zgodnie ze Strategią Opolskie 2030, poprawa dostępności dóbr i usług, wzmocnienie funkcji społeczno-gospodarczych, co sprawi, że gminy Radłów przestanie być zaliczana do gmin problemowych zagrożonych trwałą marginalizacją.*

- **Str. 13 Rozdział 3.6 Analiza SWOT** – sugerujemy ponowną analizę czynników zaliczonych do kategorii szanse i zagrożenia, definiowanych jako uwarunkowania zewnętrzne, czyli niezależne od działań podejmowanych przez władze gminy oraz takie ich uporządkowanie, aby takie same czynniki nie powtarzały się np. w słabych stronach i zagrożeniach. Na przykład w Słabych stronach zidentyfikowano: *Systematyczny spadek liczby ludności i utrwalenie ujemnego przyrostu naturalnego, Obserwowane migracje mieszkańców, w tym do Olesna (pobliskiego ośrodka usługowego) oraz odpływ młodych osób* a w Zagrożeniach: *Marginalizacja i wyludnienie obszarów wiejskich, odpływ młodzieży do większych miast i za granicę czy Starzenie się społeczeństwa i ujemny przyrost naturalny.*
Z kolei do szans zaliczono: *Porządkowanie przestrzeni i szansa na rozwój - prace nad planami ogólnymi i strategiami gmin*, podczas gdy czynnik ten zależy w największym stopniu od aktywności samych władz gminy, a więc nie jest czynnikiem zewnętrznym (nieprawidłowo użyto również liczby mnogiej w opisie tego czynnika, gdyż analiza SWOT w Projekcie dotyczy jednej tylko gminy).
- **Str. 58 Rozdział 6.3. Spójność ze Strategią rozwoju Subregionu Północnego Opolszczyzny** – w Tabeli 7. widnieje tytuł STRATEGIA ROZWOJU SUBREGIONU PÓŁNOCNEGO OPOLSZCZYZNY NA LATA 2021 – 2030 – projekt – tymczasem ta strategia została uchwalona i aktualnie obowiązuje.
- **Str. 66 Rozdział 7.2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy** - w przypisie nr 5 błędnie podano datę uchwalenie Strategii Opolskie 2030 – jest rok 2020, powinien być rok 2021.
- **Str. 90 Rozdział 8.4. Monitoring i ewaluacja** – w rozdziale opisano konieczność przeprowadzania ewaluacji ex-ante strategii, wynikającą z ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Nie wiadomo jednak, czy dla Projektu przeprowadzono taką analizę oraz jakie są jej ustalenia. Z kolei dalej opisane ewaluacje powinny być przeprowadzone w trakcie realizacji strategii i po jej zakończeniu, a nie, jak napisano w Projekcie, „*po przyjęciu przez wszystkie podmioty*”.